

**VÝROČNÍ ZPRÁVA
ALŠOVY JIHOČESKÉ GALERIE
V HLUBOKÉ NAD VLTAVOU**

ZA ROK 2005

**VÝROČNÍ ZPRÁVA
ALŠOVY JIHOČESKÉ GALERIE
V HLUBOKÉ NAD VLTAVOU
ZA ROK 2005**

OBSAH

I. Úvod	3
II. Sbírký	5
III. Ostatní kulturní aktivity	10
IV. Návštěvnost galerie	12
V. Jiná činnost a služby pro veřejnost	13
VI. Texty	15
VII. Zaměstnanci AJG v Hluboké nad Vltavou	18
VIII. Tabulka	20

I. ÚVOD

Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou je příspěvkovou organizací Jihočeského kraje, v jehož působnosti je od 1. 10. 2001. Hlavní účel této příspěvkové organizace, definovaný ve zřizovací listině stanovuje organizaci plnit funkci galerie ve smyslu ustanovení zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to zejména získávat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat a zpřístupňovat veřejnosti sbírky muzejní povahy.

Z hlediska tématického zaměření se galerie orientuje na české umění od 13. století do současnosti, se zvláštním zaměřením na jihočeský region, na evropské umění 16.–18. století a na českou a světovou keramiku 20. století až do současnosti. Sbírkou tvoří na základě vědeckého poznání a vlastní koncepce sbírkotvorné činnosti.

Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou realizuje svoji činnost ve třech samostatných objektech, a to v pronajatém objektu bývalé jízдарny státního zámku Hluboká nad Vltavou, kde je současně sídlo organizace, dále ve vlastním objektu, domě č. 22 v ulici U Černé věže v Českých Budějovicích, tzv. Wortnerově domě, a nakonec v pronajatém objektu bývalého zámeckého pivovaru v Bechyni, kde je umístěno Mezinárodní muzeum keramiky. Přestože dislokace prostorů galerie ve třech městech jihočeského regionu zvyšuje provozní výdaje a organizační náročnost, má na druhé straně galerie, která je jako muzeum výtvarného umění v rámci Jihočeského kraje jedinou organizací svého druhu, vytvořen významný prostor k oslovení širší veřejnosti a stabilizaci dlouhodobě zažitého charakteru využívání jednotlivých objektů.

V sídle galerie v Hluboké nad Vltavou jsou již tradičně instalovány stálé expozice jihočeské gotiky a nizozemského malířství 16.–18. století. Objekt galerie v Českých Budějovicích, který se nachází v historickém jádru města na velmi rušné obchodní a turistické tepně, je zpravidla využíván ke krátkým tematickým nebo autorským výstavám. V objektu galerie v Bechyni je umístěno Mezinárodní muzeum keramiky, jehož přítomnost v tomto městě souvisí s významnou keramickou tradicí města i skutečností, že se zde již od roku 1966 pravidelně konají Mezinárodní keramická sympozia. Výtvarná díla vzniklá při sympoziích tvoří téměř výhradní zdroj doplňování keramických sbírek muzea.

Výstavní činnost ve většině výstavních prostorů probíhala podle předem stanovených záměrů. Výjimku tvořil hlavní sál v sídle galerie v Hluboké nad Vltavou, kde v tomto roce prováděl vlastník objektu, Národní památkový ústav, odborné pracoviště v Českých Budějovicích, náročnou opravu střechy. Vlivem těchto okolností se v prostorách hlavního sálu neuskutečnila obvyklá sezónní výstava.

Největší mimovýstavní kulturní aktivitou galerie byl opět festival Hudební léto Hluboká®, tentokrát již jeho 49. ročník. Akce byla charakteristická tradičně vysokou programovou kvalitou o čemž, svědčí průměrná návštěvnost 102 osob v rámci sedmi koncertů festivalu. Výchovná činnost galerie spočívala zejména v pořádání přednáškového cyklu Kapitoly z dějin umění – české a evropské barokní umění a Výtvarné umění 19. století.

Návštěvnost galerie zaznamenala u výstavní činnosti oproti předcházejícím letům mírný pokles, když evidovaná návštěvnost byla v roce 2004 i 2003 za hranicí 15 tisíc návštěvníků a v roce 2005 skončila na úrovni 14,5 tisíc návštěvníků. Oproti roku 2004 měl na tuto skutečnost vliv nižší počet návštěvníků ve výstavních prostorech v Hluboké nad Vltavou. Na tuto skutečnost mělo určitě vliv právě zmiňované uzavření hlavního sálu přes letní sezónu. Dalším ovlivňujícím faktorem bylo též uzavření stálé expozice nizozemského malířství 16.–18. století po celé období I. čtvrtletí roku z důvodu kompletní opravy osvětlení sálu. Kulturní akce galerie navštívilo celkem 12.058 osob, což zůstává přibližně na úrovni předchozích let.

Publikační činnost galerie spočívala v tomto roce ve vydávání katalogů k uspořádaným výstavám. Ke konci roku 2005 vydala Alšova jihočeská galerie významnou publikaci PhDr. Hynka Rulíška: *Postavy, atributy, symboly – Slovník křesťanské ikonografie*, o kterou byl ze strany muzejních institucí, umělecky zaměřených škol i jednotlivých osob velký zájem.

Hospodářský výsledek organizace byl vykázan jako zisk ve výši 221 tisíc Kč. Příspěvek na provoz od zřizovatele na rok 2005 byl vyčerpán v plné výši. Charakteristika čerpání jednotlivých položek rozpočtu v roce 2005 a porovnání s rokem minulým je uvedena v tabulce, která je součástí této Výroční zprávy.

V oblasti personální došlo v průběhu roku 2005 k zásadní změně, a to na místě ředitele organizace, kde po výběrovém řízení provedeném zřizovatelem, tedy Jihočeským krajem, byl po dlouholetém řediteli PhDr. Hynku Rulíškoví jmenován na toto místo od 1. 12. 2005 Ing. Lubomír Bednář, dosavadní zaměstnanec Krajského úřadu Jihočeského kraje v Českých Budějovicích.

Na závěr bych velmi rád poděkoval všem zaměstnancům galerie za odvedenou práci v roce 2005 a rovněž také všem sponzorům a subjektům, kteří věcně nebo finančně podpořili činnost Alšovy jihočeské galerie v Hluboké nad Vltavou v tomto roce.

Ing. Lubomír Bednář
ředitel galerie

II. SBÍRKY

a) Evidence sbírek

Druh sbírek	stav k 1.1.2005	přírůstky (+)	stav k 31.12.2005
obrazy	2 396	+ 1	2 397
grafiky a kresby	12 108	+ 9	12 117
plastiky	690	+ 3	693
keramika	2 285	+ 48	2 333
celkem	17 479	+ 61	17 540

Přírůstky byly získány:

(G = kresba a grafika, O = obraz, P = plastika, K = keramika)

Darem	K – 48 ks	1 274 000,– Kč
Převodem	P – 3 ks	40 500,– Kč
Nákupem od autorů	O – 4 ks	129 000,– Kč
	G – 7 ks	28 000,– Kč
Celkem: 61 kusů v celkové hodnotě		1 471 500,– Kč.

Nakoupená díla:

Zdeněk Sýkora: *Červeno–modrá struktura*, ...

Roman Franta: *Noví brouci*, akryl

Karel Kuklík: ..., fotografie, 7 ks

Tomáš Vosolobě: ..., akvarel, 2 ks

Zápůjčky:

Výstavy v zahraničí:

Prague – The Crown of Bohemia, 1347–1437, The Metropolitan Museum of Art, New York, 20. 9. 2005 – 3. 1. 2006

zapůjčené dílo: Neznámý, *Světice z Dolní Vltavice*, (1380–90), P–18

Zapůjčené umělecké předměty do galerií v České republice k 31. 12. 2005:

kresba a grafika 198 ks

obrazy 181 ks

plastika 28 ks

keramika 35 ks

Celkem zapůjčeno: 442 kusů uměleckých předmětů.

Stav zapůjčených exponátů k 31. 12. 2005:
(DO = deponované obrazy, DP = deponované plastiky)

DO 101 ks
DP 53 ks
Celkem: 154 kusů.

V roce 2005 bylo zapsáno do knihy přírůstků č. 1/2005 – 61/2005 tj. 61 kusů.
Zpracováno bylo celkem 48 přírůstkových čísel, které byly zapsány do inventáře keramiky od inv. č. K–2298 do K–2345.

Poslední zápis v inventární knize za rok 2005 je inv. číslo:

G–14 107 (zpracováno 15 vědeckých karet a zapsáno do inv. knihy)
O–2832 (zpracovány 3 vědecké karty a zapsány do inv. knihy)
P–975
K–2345 (zapsáno 48 položek do inv. knihy)

b) Péče o sbírky

Po předběžném odborném zpracování základních údajů byly přírůstky sbírkových předmětů okamžitě evidovány v prvním stupni evidence v Knize přírůstků, následně zpracovány kurátory a zaneseny na tzv. vědecké karty a posléze zapisovány do Inventárních knih podle druhů (kresby a grafiky G, obrazy O, plastiky P, keramiky K) a označovány inventárním číslem. Mimo to byly soustavně doplňovány i stávající vědecké karty o nové údaje a poznatky vyplývající z odborné práce kurátorů (nové atribuce, datace, údaje o autorech, literatuře atd.).

Mimo to probíhalo postupné zpracovávání sbírek v počítačových databázích. Zpracování v programu DEMUS v nové verzi nepokročilo, neboť po ztrátě části dat následkem virového napadení počítače a dlouhodobě nepřístupné databáze bylo nutné nové zpracování části sbírkového fondu.

Pravidelně je prováděna obrazová dokumentace videozáznamem všech děl v expozicích a na výstavách, která jsou z důvodu vystavení ve větší míře v ohrožení. Další počítačová databáze je pořízována specializovaným pracovištěm zřízeným v AJG z pověření

Ministerstva kultury ČR v programu MacArt v rámci tzv. Integrovaného systému ochrany (ISO).

– databáze DEMUS 227 (nahrazování předchozí ztráty dat)

– databáze MacArt 1355

– databáze MacArt 175 (předměty z jiných galerií přidělených ministerstvem v rámci ISO)

– videozáznamy 1626 předmětů

Pokračovala postupná inventarizace sbírek – inventarizováno 175 evidenčních čísel v expozicích na Hluboké.

Restaurování a konzervování sbírkových předmětů: 3 ks

1. Neznámý: *Sv. Pantaleon z Prachatic*, (kolem 1520), polychromované lipové dřevo, 84,5×28×15,5 cm, P–77

2. Neznámý: *Dítě na koni a stařec*, (19. století), olej, plátno na překližce, 29×74,5 cm, O–2020

3. Neznámý: *Návštívení P. Marie / Kristus zabradník*, (po 1420), tempera, dřevo, 79×50 cm, O–5

Čištění, fixování a retuše na exponátech v expozicích AJG na Hluboké byly jednorázově provedeny restaurátory, pravidelný úklid a čištění sbírkových předmětů a rámců vystavených v expozicích byl zajišťován pracovníky AJG.

Rámování a lištování obrazů, adjustace grafických listů a kreseb do paspart byly prováděny ve vlastní dílně.

Přírůstky i dříve získané sbírkové předměty byly postupně dodavatelským způsobem dokumentovány fotograficky (Ladislav Bulva), postupně se přechází na zhotovování fotodokumentace digitální technikou a výsledky jsou archivovány na CD – 486 nových snímků. 416 diapositivů bylo digitalizováno tiskárnou Karmášek a archivováno na CD (především gotických předmětů). Fotografie a starší negativy byly určovány, popsány, zařazeny k vědeckým kartám a do fotoarchivu.

Knihovna:

Evidence knihovny je vedena ve zvláštní inventární knize a v lístkovém jmenném a předmětovém katalogu. Zároveň se provádí počítačové zpracovávání knihovny v systému Bach.

Celkem knižních jednotek: 12 995 z toho přírůstky – 184 ks.

Mimo tyto knižní jednotky knihovna AJG spravuje velkou sbírku výstavních katalogů. Významnější katalogy, získané darem nebo výměnou, byly jako knižní jednotky zapsány do inventáře knihovny, ostatní menšího rozsahu byly uloženy v archivu katalogů a řazeny podle jména, národnosti či druhu.

Zařazeno celkem 149 katalogů: vlastní 7, výměna ČR 134, výměna zahraničí 8.

c) Prezentace sbírek

Stálé expozice:

- 1) *Gotické umění jižních Čech a Šumavy* (Hluboká, kurátor: PhDr. Rulíšek)
- 2) *Nizozemské malířství 16.–18. století* (Hluboká, kurátor: PhDr. Rulíšek)
- 3) *České sochařství 20. století* (Hluboká, Zimní zahrada a exteriér nádvoří a parku, kurátoři: Mgr. Tetiva, PhDr. Rulíšek)
- 4) *Významní tvůrci – nejvýraznější podněty / Mezinárodní symposia keramiky Bechyně 1966–2002* (Bechyně, kurátor: PhDr. Růžička)
- 5) *Keramika a její uplatnění v architektuře* (Bechyně, kurátor: PhDr. Růžička)

Výstavy ve vlastních prostorách AJG:

Wortnerův dům AJG, U Černé věže 22, České Budějovice:

- 1) *František Muzika / Zdeněk Sklenář* (1.1.–30.1., kurátor: Mgr. V. Tetiva)
- 2) *Jiří Křivánek / Aleš Růžička* (3.2.–13.3., kurátor: Mgr. V. Tetiva)
- 3) *Představujeme ateliéry AVU – Grafický ateliér doc. J. Lindovského* (17.3.–17.4., kurátor: Mgr. V. Tetiva)
- 4) *Jan Hendrych – plastiky, kresby* (21.4.–22.5., kurátor: Mgr. V. Tetiva)
- 5) *Schovej se, válko!* (21.4.–22.5., kurátoři: H. Rulíšek ml., spolupráce PhDr. H. Rulíšek)
- 6) *Miroslav Konrád / Petr Schel* (26.5.–10.7., kurátor: Mgr. V. Tetiva)
- 7) *Jaroslav Koliha – výběr z tvorby* (15.7.–12.9., kurátor: Mgr. V. Tetiva)
- 8) *Česká kresba a grafika 60. let 20. století* (14.7.–11.9., kurátor: Mgr. V. Tetiva)
- 9) *Intimní krajiny Jiřího Žalmana, fotografie* (14.7.–11.9., kurátoři: PhDr. H. Rulíšek, spolupráce H. Rulíšek ml.)
- 10) *Vladimír Vašíček* (15.9.–16.10., kurátor: Mgr. V. Tetiva)
- 11) *Irena Jůzová / Štěpánka Šimlová* (27.10.–4.12., kurátor: Mgr. V. Tetiva)
- 12) *Josef Čapek / Václav Špála* (8.12.–5.2., kurátor: Mgr. V. Tetiva)

Bechyně, Zámecký pivovar:

- 13) *120 let práce – nejstarší česká keramická škola v Bechyni* (kurátor: PhDr. M. Růžička)
- 14) *Radko Plachta – sochy* (kurátor: PhDr. M. Růžička)
- 15) *Imrich Vanek / Vladimír Groš* (kurátor: PhDr. M. Růžička)

Dílo měsíce (Wortnerův dům AJG, PhDr. H. Rulíšek):

Adolf Tráger: *Sokolská plovárna v Českých Budějovicích*, 1917 (k 40. výročí úmrtí)

Ivan Ouhel: *Zimní krajina*, 1978 (k 60. narozeninám)

Oldřich Kulhánek: *Pocta Mikuláši Koperníkovi*, 1971 (k 65. narozeninám)

František Peterka: *Vzpomínka na domov*, 1989 (k 85. narozeninám)

František B. Doubek: *Svatý Josef*, 1932 (k 140. výročí narození)
Oldřich Smutný: *Pohled z okna na stráž*, 1967 (k 80. narozeninám)
Jaroslav Vožniak: *Ikona – Antonella Lualdi*, 1968 († 12. 5. 2005)
Milan Peterka: *Vodárna*, 1965 († 22.6.2005)
Miroslav Štolfa: *Koncentrace pohybu*, 1968 (k 75. narozeninám)
Libor Fára: *Zátiší s grapefruitem*, 1957 (k 80. výročí narození)
Pavel Sukdolák: *Grafika*, 1968 (k 80. narozeninám)

Výstavy pořádané v jiných institucích:

- 1) *Výsledky Mezinárodního symposia keramiky Bechyně* (Bechyně, SPŠK, PhDr. M. Růžička)
- 2) *František Peterka* (Komorní galerie u Schelů, České Budějovice, Mgr. V. Tetiva)
- 3) *Jihočeská krajina* (Muzeum středního Pootaví, Strakonice, PhDr. H. Rulíšek, spolupráce H. Rulíšek ml.)
- 4) *Světcí a jejich atributy* (Muzeum středního Pootaví, Strakonice, PhDr. H. Rulíšek, spolupráce H. Rulíšek ml.)

Prezentace AJG na INTERNETU:

<http://www.ajg.cz>

Obsahuje stručné a všeobecné informace o AJG a její historii, o jednotlivých objektech otevřených pro veřejnost, expozicích, výstavách, kulturních akcích (koncerty, přednášky apod.), nabídkový seznam audiovizuálních pořadů pro děti a mládež, údaje o otevírací době a vstupném, nabídkový seznam publikací v prodeji. Doplněno několika obrázky objektů a expozic.

III. OSTATNÍ KULTURNÍ AKTIVITY

a) Publikáční činnost

- 1) Vlastimil Tetiva: *Vě vlastní štvě – Jiří Krivánek / Aleš Růžička*, (katalog výstavy)
- 2) Vlastimil Tetiva: *Miroslav Konrád – Relativn absolutno vnímání*, (katalog výstavy)
- 3) Vlastimil Tetiva: *Kresba a grafika 60. let / Pohledy do sbírek AJG*, (katalog výstavy)
- 4) Vlastimil Tetiva: *Metropolitan reality – Irena Jůzov / Štěpánka Šimlov*, (katalog výstavy)
- 5) Vlastimil Tetiva: *Josef Čapek / Václav Špála – Člověk a krajina*, (katalog výstavy)
- 6) Hynek Rulíšek: *Postavy, atributy, symboly – Slovník křesťanské ikonografie*
- 7) Hynek Rulíšek: *49. Hudebn léto Hlubok[] 2005*
- 8) Hynek Rulíšek: *Výroční zpráva AJG 2004*
- 9) Hynek Rulíšek ml.: *Schovej se, vlko!*, (katalog výstavy)
- 10) Milouš Růžička: *Radko Plachta – Sochy*, (katalog výstavy)
- 11) Milouš Růžička: *Vladimír Groš – majolika, kamenina*, (katalog výstavy)
- 12) Milouš Růžička: *21. mezinárodní symposium keramiky Bechyně*

Mimo tyto publikace vydány

- přílohy k výstavnm katalogům
- plakáty k výstavám a kulturním akcím
- pozvánky na výstavy
- programy koncertů
- 12 měsíčních programových nabídek
- programov a nabdkov letáky

Počet vydaných publikací k výstavám: 7

Počet dalších publikací: 48

b) Kulturní, vchovn a vzdělávací programy:

Bezesporu nejvýznamnější kulturn akcí AJG nevstavnho charakteru probíhající vžd od června do září je Hudebn léto Hlubok[].

Program XLIX. ročníku Hudebního léta Hlubok[]:

- 1) Paulina Senc (soprán) a Adam Skoumal (klavír)
- 2) Jiří Pazour (klavír)
- 3) Ivan Klnský (klavír)
- 4) Art Trio Bohemia
- 5) Kytarov duo Pavel Steffal a Emanuel Kmmel

- 6) Vladislav Borovka (hoboj) a Štěpán Kos (klavír)
7) Ensemble Messien

V programové brožuře a v programech jednotlivých koncertů byla reprodukována díla ze sbírky nizozemského malířství 16.–18. století v AJG. Festival byl zajištěn z prostředků získaných od partnerů galerie formou reklamy nebo sponzorských darů.

Průměrná návštěvnost na 1 koncertu: 102 lidí

Kruh přátel Alšovy jihočeské galerie:

Při galerii je ustaven Kruh přátel AJG, jehož členové mají volný vstup na všechny expozice a výstavy ve všech objektech galerie a volný vstup na většinu kulturních pořadů. Členství je dvojí – řádné a čestné. Čestné členství je udělováno osobám, které se nějakým významným způsobem zasloužili o AJG.

Roční příspěvek: dospělí 300, – Kč, mládež a důchodci 150, – Kč.

Počet členů KP AJG:

- řádní 70
- čestní 2

Cykly koncertů ve Wortnerově domě AJG v Českých Budějovicích:

- Hudební podvečery s posluchači Konzervatoře
- Hudební večery žáků Základní soukromé umělecké školy

Přednáškový cyklus (Wortnerův dům AJG, České Budějovice):

- Kapitoly z dějiny umění* – *České a evropské barokní umění*
– *Výtvarné umění 19. století* (od druhé poloviny roku).

Součástí slavnostního zahájení některých výstav byl i hudební program, zpravidla zajišťovaný posluchači českobudějovické Konzervatoře.

Z výstav, vernisáží a některých jiných vybraných kulturních akcí pak byla pořizována fotografická dokumentace.

Celkový počet akcí:	143
– z toho:	
přednášky	10
koncerty	96
pořady pro děti a mládež	18
večery v galerii apod.	10
vernisáže výstav	9
Kulturní akce navštívilo celkem:	12 058 lidí

IV. NÁVŠTĚVNOST GALERIE

Celkový počet návštěvníků:	26 570
– z toho na výstavách a expozicích	14 512
v AJG Hluboká	5 939
v AJG České Budějovice	4 913
AJG Bechyně	3 660
– z toho na kulturních akcích	12 058

Expozici České sochařství 20. století umístěnou v zimní zahradě, nádvoří a parku, která je volně přístupná veřejnosti, navštíví cca 110 000 lidí, tj. přibližně polovina návštěvníků hlubockého zámku.

V. JINÁ ČINNOST A SLUŽBY PRO VEŘEJNOST

Archiv jihočeských výtvarníků – shromažďování dokumentace životních dat a činnosti, katalogy, výstřižky, fotografie.

PhDr. Hynek Rulíšek

Komise pro sbírkotvornou činnost – Jihočeské muzeum, České Budějovice; výbor Mezinárodního symposia keramiky Bechyně o.p.s.; Komora ředitelů Rady státních galerií; bezplatné konzultace o výtvarných dílech pro instituce i veřejnost – 37; texty o AJG do propagačních tiskovin; rozhovory a informace o činnosti AJG pro veřejné sdělovací prostředky.

1) Hynek Rulíšek: doplnění a zpracování nových medailonů umělců pro reedici *Encyklopedie Českých Budějovic*.

PhDr. Milouš Růžička

Mezinárodní symposium keramiky 2004 – organizace, koordinace; vedoucí bakalářských prací na Západočeské univerzitě v Plzni; výstava Václava Šeráka – kostel sv. Marka, Soběslav; Komise pro sbírkotvornou činnost – Jihočeské muzeum, České Budějovice; výbor Mezinárodního symposia keramiky Bechyně o.p.s.; rada Husitského muzea v Táboře; soudní znalec Krajského soudu pro obor umění.

Mgr. Vlastimil Tetiva

Komora kurátorů Rady galerií ČR; člen komise pro výběr umělců Zlínský salon 2005; člen odborné komise – Státní závěrečné zkoušky na AVU Praha; člen nákupní komise OGV Jihlava; člen komise sdružení Interkontakt Grafik (Grafik roku); soudní znalec Krajského soudu pro obor umění; člen AICA (International association of art critics); člen Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků.

Zahájení výstav: *František Muzika / Zdeněk Sklenář* – OGV Jihlava; *Eva Prokopcová* – Galerie U kamenné žáby, Č. Budějovice; *Lubomír Pešek* – Waldesův palác, Praha.

1) Vlastimil Tetiva: *Pavel Besta, Zdeněk Beran, Aleš Lamr* – medailony tří umělců v publikaci *Pražské ateliéry* (vydal Art CZ)

2) Vlastimil Tetiva: *Milan Ressel – výběr z tvorby* (text v katalogu)

3) Vlastimil Tetiva: *k výstavě I. Jůzové a Š. Šimlové* – text do časopisu *Atelier*

4) Vlastimil Tetiva: doplnění a zpracování nových medailonů umělců pro reedici *Encyklopedie Českých Budějovic*

5) Vlastimil Tetiva: *Vladimír Vašíček* – Prostor Zlín

Mgr. Ivana Johnová

Členství v Komoře edukačních pracovníků při Radě galerií; absolvování semináře Škola a muzeum pod jednou střechou (Národní galerie v Praze, lektorská oddělení); práce – Pracovní listy *Staré a ještě starší aneb nebojte se gotiky*.

VI. TEXTY

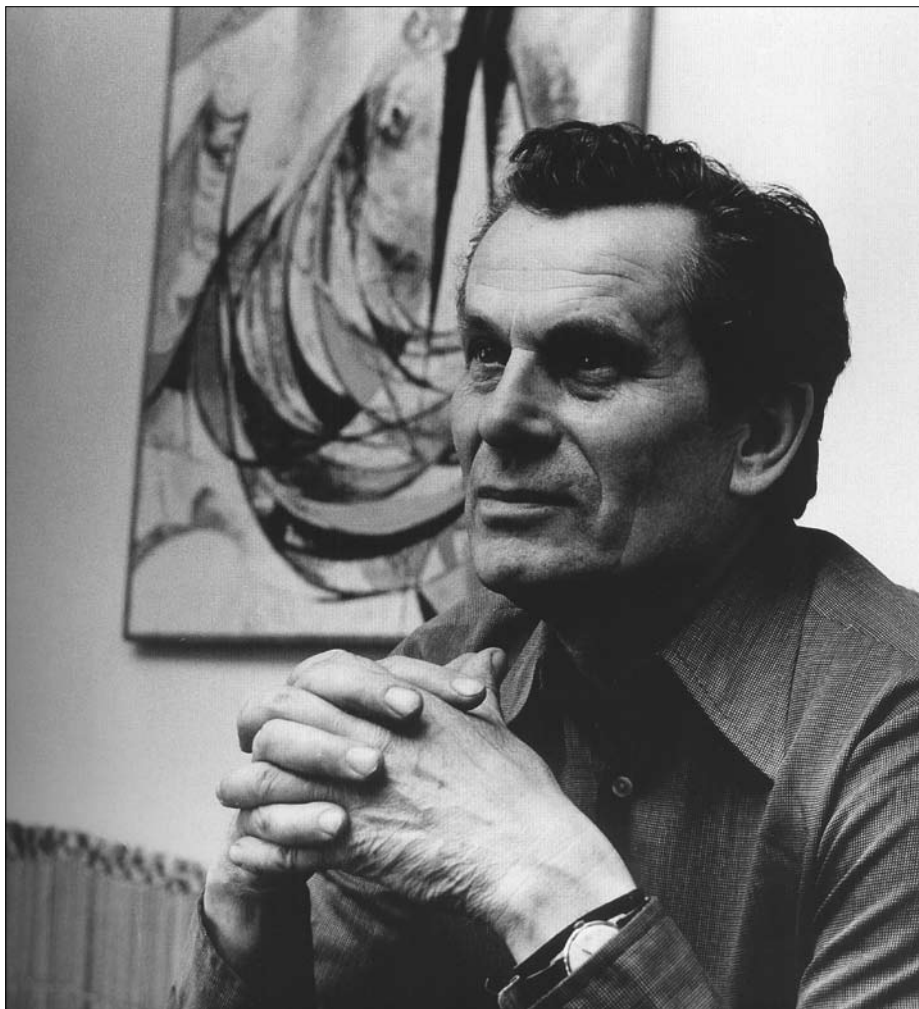
Ambivalentnost v tvorbě Vladimíra Vašíčka

Mgr. Vlastimil Tětiva

Výstava Vladimíra Vašíčka (1919–2003), je v tomto roce, co se rozsahu a významu týká, největší přehlídkou již bohužel uzavřeného díla tohoto autora, „malíře ze Svatobořic“, jak jej pojmenoval Vilém Jůza v předmluvě jednoho katalogu. Má tak trochu podobný osud jako několik jiných umělců, kteří opustili centrum výtvarného dění, Prahu, a působily ve svých regionech. Jen namátkou bych mohl jmenovat například jihočeské malíře Karla Valtra, Jaroslava Kolihu, a našla by se samozřejmě celá řada dalších. V celostátním měřítku jsou tak trochu „odsunuti“ stranou, nedostává se jim takového uznání, jaké by si zasloužili. Termín „periferie“, který se tu přímo nabízí, není v těchto případech chápán jako izolovaný region, ale je spíše hranicí jakési uměle vytvořené „ústřední“ oblasti. Abych byl konkrétní: Vašíčkův konflikt s atmosférou centra byl vlastně kontrastní, protože pražské klima si uchovávalo trvalou averzi k „etnografické“ inspiraci, nepřímo a skrytě mu předhazované, a to paradoxně i k podstatě jeho zcela abstraktních obrazů, jejichž barevnost byla právě takto interpretována. I z toho důvodu bude moje úvodní povídání směřovat spíše k představení jeho tvorby, stručnému průřezu jeho dílem.

Počátky jeho malby musíme hledat již na přelomu čtyřicátých a padesátých let, kdy expresivní rukopis již ukazuje, respektive předznamenává, bezprostřední malířské gesto, uplatnění spontaneity a autorského subjektu při přepisu smyslu vnímané reality. V průběhu 50. let můžeme sledovat, jak se Vladimír Vašíček soustřeďuje na skladebné charakteristiky obrazu. Krajinářské náměty a zátiší neztrácí nic na čitelnosti, ale proměňují se do dynamických linií a skvrn, někdy připomínajících soustředěnost japonské kaligrafie, jindy korigovaných intuitivně pocitovanou skladebnou osnovou. Již zde bych chtěl upozornit na Vašíčkovo soustředění se na skladebnou charakteristiku obrazu – dominantní se postupně stává ohraničující linie, kontrapunktovaná barevnými plochami. Tato svérázná kubistická terminologie se pak nejvíce uplatní v jeho figurálních obrazech; viděná realita je analyzována, malíř ji v ploše obrazu rekonstruuje z nově vytvořených geometrických linií a ploch. Nechápe kubismus jako kánon. Ale jako jednu z možností, kterou lze dále rozvíjet. A ještě poznámku na okraj. Jistě by stálo za povšimnutí, v čem reagoval na podněty kubismu stejně jako jeho generační přátelé Bohumír Matal a Jánuš Kubíček a čím se od nich lišil, jak se jeho percepce Kubištova odkazu liší od toho, jak jej přijímali o generaci mladší autoři pražských Konfrontací.

Léta 1960–62, někteří teoretikové zabývající se Vašíčkovým dílem uvádí termín 1958–62, můžeme považovat za určitý zlom v malířově vývoji; a to přechodem abstrahující expresivní krajinomalby a dynamického figurálního k trvalé abstrakci, která se v dalším období projevila v mnoha formálních peripetiích – (a teď bude následovat výčet těchto variací) – ve formě abstraktního gesticismu, tašismu, kubizujícího geometrismu, variacemi monochromních ploch oživených reliéfním strukturalismem, lineárními průniky dynamické vlny s ukázně-

Malíř Vladimír Vašíček na fotografii Bohumila Marčáka

ným rytmem ploch, osobitým lyrismem a neméně osobitým pojetím informelu, střídáním nového rytmu s dřívější složitou skladbou a novými rukopisnými objevy s vynalézavými koloristickými variacemi, doplněné, v některých případech, o konkrétní asociativní vstup. Dalo by se o jednotlivých, výše nastíněných okruzích hovořit obšírněji, ale není to cílem vernisážové řeči; ostatně podrobný rozbor provedli jiní kunsthistorici – např. prof. Josef Maliva, PhDr. Ludvík Ševeček nebo Jiří Valoch, abych jmenoval alespoň některé z nich. Já bych si dovolil k tomuto problému alespoň malou poznámku. Mutatis mutandis můžeme říci při prohlídce Vašíčkových obrazů z posledních zhruba čtyřiceti let. Změní-li se forma nezmění se význam, volně přeloženo. Jsou to barevné plochy s vyčleněnými tvary křivek,

geometrických ploch, neohraničených skvrn. Ale jak se zde proměňuje, obraz za obrazem, autorova vnímavost! Je schopen prezentovat jako estetickou a komunikační kvalitu něco, co vniklo mimo svět umění, mimo umělý svět umění, něco co je součástí živé přírody a co je z ní co nejpěčlivěji přeneseno do roviny obrazu. To co bývá na zemi, na co shlédneme shůry, se dostává do roviny stěny proti divákovým očím. Přírodní situace je tak Vladimírem Vašíčkem uchopena jako potencionální obraz se všemi svými charakteristikami a danostmi. Obraz se tak stává výpovědí o povaze malby, o jejích možných podobách, a nakonec i o zkušenosti moderního umění v subjektivním podání.

Ambivalentnost, která provázela celou tvorbu Vladimíra Vašíčka, může svědět k utřídění díla v duchu tradičních bipolárních kategorií. Na jedné straně se totiž specifikují racionálně konstruktivní složky obrazů, podložené úsilím o řád a pevnou kompoziční stavbu, ústící až do geometrické strohosti tvarů. Na druhé straně se objevuje nespoutaná spontaneita výrazu. Výrazové a barevné hodnoty, které se zde prezentují nejsou tak zcela nové a vyvolávají reminiscence například na jména Františka Kupky nebo Václava Špály. Vašíčkovy práce mají řadu příbuzných rysů především s Kupkovými obrazy utvářenými v hudebně melodické atmosféře orfismu. Tvorba obou autorů vybízí ke kosmologické interpretaci. V jejich obrazech společně oscilují periodické výkyvy mezi bezmála monochromní akordizací úzké škály zjemnělých tónů a zvuchou barevností, mezi geometrickou strohostí kompozic a tvarově volným uspořádáním obrazové plochy. Typologické analogie však nelze abstrahovat od konkrétních dobových souvislostí: pro Kupkův orfismus bylo příznačné časové souznění s proudy nefigurativního umění prvních desetiletí 20. století.

Malířský typ Vladimíra Vašíčka je v současném světě naopak vzácný. Zůstaly mu vzdáleny psychické tenze a stresy doby. Vzrušovaly ho poznatky moderní vědy, inspirovala ho hudba, tanec, poezie, doléhaly na něj události z neblížšího okolí i celospolečenského života. Tyto podněty však přepodstatňoval v ryze estetické sféře obrazové plochy. Jeho vnitřní malířský přístup odráží postoj člověka, který dosáhl vnitřního klidu a smířil se s obecnými zákonitostmi bytí.

Slušelo by se zakončit tyto stručné poznámky nějakými shrnujícími větami o smyslu a významu Vašíčkovy tvorby. Neodvážuji se zde však shrnovat, ani příliš zobecňovat. Pro něho samotného měla jeho snaha o umění ten nejvyšší smysl a význam, jaký jen určitá činnost pro člověka může mít. Byla tím jediným, co mu dovolovalo se vrcholně soustředit a zapomenout na nesmírnou prázdnotu, jež nás obklopuje, a snad ji i trochu vyplnit. A historie? V historii se uplatňuje dílo Vladimíra Vašíčka úměrně tomu, kolik se zrodilo výtvarných umělců jeho typu. Nikdy jich nebylo mnoho, ale nějací byli a budou vždy, nebo skoro vždy. Nikdo není na světě sám; v krátkých časových úsecích snad, ale v delších ne. A v tom je záruka dějinné spravedlnosti. Už proto tvorba Vladimíra Vašíčka nepotřebovala žádného obhájce a nepotřebuje ani v dnešní době.

(Předneseno 15. září 2005 na vernisáži autorovy výstavy ve Wortnerově domě AJG v českých Budějovicích.)

VII. ZAMĚSTNANCI AJG V HLUBOKÉ NAD VLTAVOU

Hluboká:

PhDr. Hynek Rulíšek – ředitel, kurátor sbírky starého umění

Změna: 1. 12. 2005 jmenován do funkce ředitele Ing. Lubomír Bednář

Ing. František Masák – provozně ekonomický náměstek, zástupce ředitele

Mgr. Vlastimil Tetiva – vedoucí kurátor, kurátor sbírky české moderní a současné malby a plastiky

Ing. Jiří Polívka – informatik, Integrovaný systém ochrany (ISO)

Mgr. Ivana Johnová – programový pracovník, kulturněvýchovná činnost, propagace

Hynek Rulíšek ml. – správce depositářů, fotoarchiv sbírek (studuje ve 4. ročník TF JČU)

Danuše Polívková – knihovna, dokumentace činnosti jihočeských výtvarníků

Olga Cvrkalová – mzdová účetní, sekretářka

Zdena Kalivodová – majetkoprávní referent

Ing. Helena Francová – účetní

Ludmila Rulíšková – sklady technických prostředků a publikací, úklid sbírkových předmětů, tisk a vazba publikací a tiskovin AJG, zahrada a květinová výzdoba, vedoucí údržby

Vladimír Kainzinger – bezpečnostní referent, údržbář elektro, řidič

Jaroslav Marhoun – výstavář, údržbář truhlář

Josef Mazanec – výstavář, údržbář kovo

Anna Piskačová – úklid

Vlasta Jiráková – pokladní

Jana Řehořová – pokladní

Zdena Procházková – dozor ve výstavních prostorách

Jana Hubená – dozor ve výstavních prostorách

Marie Voráčková – noční hlídač

Václav Klimeš – noční hlídač

Bechyně:

PhDr. Milouš Růžička – kurátor sbírky keramiky

Marie Kostelencová – administrativní pracovnice

Stanislav Trnka – správce depositářů

Václav Nuhlíček – údržbář

Jana Mašková – uklízečka

České Budějovice:

Marie Králová – pokladní

Marie Bulvová – pokladní

Jiřina Soukupová – dozor ve výstavních prostorách

Ing. Irina Endlicherová – dozor ve výstavních prostorách

Ivana Vithová – úklid

Vladimír Sládek – noční hlídač

Ivan Sládek – noční hlídač

Zbývající pracovníci do limitu přepočteného stavu 38,1 jsou brigádníci působící především jako sezónní dozor ve výstavních prostorách.

VIII. TABULKA

PŘEHLED ČERPÁNÍ ROZPOČTU ZA ROK 2005						
(v Kč)						
	Ukazatel	Schválený roz- počet 2005	Skutečnost k 31.12.2005	%	Skutečnost k 31.12.2004	index 05/04
1	NÁKLADY	15 060 000	14 331 212	95,16	13 736 874	104,33
2	Spotřeba materiálu	660 000	581 628	88,13	701 986	82,85
3	Spotřeba energie	1 530 000	1 286 762	84,10	1 196 231	107,57
4	Opravy a udržování	480 000	382 982	79,79	240 679	159,13
5	Cestovné	50 000	28 393	56,79	26 273	108,07
6	Ostatní služby	2 854 000	2 646 412	92,73	2 396 345	110,44
7	Mzdové náklady	6 460 000	6 406 744	99,18	6 240 747	102,66
8	<i>v tom: platy zaměstnanců</i>	6 390 000	6 375 604	99,77	6 208 989	102,68
9	<i>OON</i>	70 000	31 140	44,49	31 758	98,05
10	Sociál.a zdrav.pojistění	2 236 000	2 231 710	99,81	2 151 809	103,71
11	Zákonné soc. náklady	130 000	125 845	96,80	123 045	102,28
12	Daně a poplatky	20 000	19 363	96,82	16 638	116,38
13	Jiné ostatní náklady	120 000	103 689	86,41	125 393	82,69
14	Odpisy dlouhod.majetku	420 000	420 375	100,09	426 646	98,53
15	Ost.náklady-prodej zboží	100 000	97 309	97,31	89 082	109,24
16	Daň z příjmů					
17	VÝNOSY	15 060 000	14 552 885	96,63	13 820 468	105,30
18	Tržby z prodeje služeb	710 000	562 295	79,20	599 457	93,80
19	Úroky	50 000	39 686	79,37	39 724	99,90
20	Jiné ostatní výnosy	900 000	571 015	63,45	681 025	83,85
21	Tržby z prodeje zboží	120 000	99 889	83,24	87 262	114,47
22	Ostatní výnosy			0,00		0,00
23	Příspěvek na provoz	13 280 000	13 280 000	100,00	12 413 000	106,98
24	Výsledek hospodaření	×	221 673	×	83 594	265,18
25	<i>Doplňkové údaje:</i>					
26	<i>Dotace na investice</i>					
27	<i>Použití invest.fondu</i>	700 000	700 000	100,00	×	×
28	<i>Použití rezerv.fondu</i>	450 000	113 294	25,18	339 124	33,41
29	<i>Použití fondu odměn</i>	×	×	×	×	×
30	<i>Průměr.evid.počet zaměst.</i>	39,00	38,90	99,74	38,10	102,10
31	<i>Průměr.měs.plat v Kč</i>	13 654	13 658	100,03	13 580	100,57

Zpracovala: Ing. Helena Francová

Všeobecné údaje

Adresa ředitelství:

Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou

P.O.Box 80

373 41 Hluboká nad Vltavou čp. 144

tel.: 387 967 041

387 967 120

387 966 426 (ředitel)

fax: 387 965 436

e-mail: ajg@ajg.cz

<http://www.ajg.cz>

Objekty Alšovy jihočeské galerie:

1) Alšova jihočeská galerie

Zámek čp. 144 (Zámecká jízdárna)

373 41 Hluboká nad Vltavou

Otevírací doba:

květen – září 9.00 – 11.30, 12.30 – 18.00

říjen – duben 9.00 – 11.30, 12.30 – 16.00

Vstupné: 60, – a 30, – / 15, – / 5, – Kč

2) Alšova jihočeská galerie – Mezinárodní muzeum keramiky

Zámek čp. 135 (Zámecký pivovar)

391 65 Bechyně

tel. a fax: 381 213 092

Otevírací doba:

květen – září 9.00 – 12.00, 12.30 – 17.00

říjen – duben po předchozí domluvě

Vstupné: 30, – / 15, – / 5, – Kč

3) Alšova jihočeská galerie, Wortnerův dům AJG

U Černé věže 22

370 01 České Budějovice

tel: 387 311 102

386 356 261

Otevírací doba:

celoročně 9.00 – 12.00, 13.00 – 18.00 (mimo pondělí)

Vstupné: 15, – / 5, – Kč

Poděkování

Alšova jihočeská galerie srdečně děkuje všem partnerům, kteří v roce 2005 podpořili její činnost buď formou přímého sponzoringu, formou uveřejnění reklamy v galerijních tiskovinách či bezplatným poskytnutím služeb:

Groz–Beckert Czech s.r.o., České Budějovice
SWIETELSKY stavební a.s., České Budějovice
Česká spořitelna a.s., České Budějovice
Jednota, s.d., České Budějovice
STRABAG ČR a.s., České Budějovice
Manželé Kozlovi, Hluboká nad Vltavou
Manželé Tomanovi
Československá obchodní banka a.s., České Budějovice
Tiskárna PROTISK s.r.o., České Budějovice
TISK Josef Posekaný, České Budějovice
HOCH reklama 1899, České Budějovice

Na obálce (detail) a na titulní straně: Neznámý, *Světlíce z Dolní Vltavice*, (1380–90), P–18

Výroční zpráva Alšovy jihočeské galerie za rok 2005

Vydala Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou v roce 2006

Zpracovala: Mgr. Ivana Johnová

Texty: Ing. Lubomír Bednář, Mgr. Vlastimil Tetiva

Tabulka: Ing. Helena Francová

Sazba: Miloš Minařík

Tisk: Tiskárna PROTISK s.r.o., Rudolfovska 617, 370 01 České Budějovice

ISBN 80–86952–07–X